

Машиніченко О.А., здобувач вищої освіти
третього (освітньо-наукового) рівня,
Державний університет інфраструктури та технологій,
м. Київ, Україна

СУТНІСТЬ АДМІНІСТРАТИВНОГО РЕГЛАМЕНТУ КОМПЕТЕНЦІЇ КЕРІВНИКА ПІДПРИЄМСТВА

Адміністративні регламенти компетенції керівника підприємства – це система контролю за дотриманням правил, процедур та алгоритмів управління підприємством з позицій дотримання принципів господарської обачності.

Регламент контролю якості управлінського рішення – це інструкція або алгоритм, затверджений наказом керівника підприємства, який дозволяє чітко визначити критерії для оцінки діяльності керівника підприємства та кінцевих результатів управління.

Метою «регламенту контролю забезпечення принципів господарської обачності при виборі контрагенту» є впорядкування принципів та алгоритмів оцінки якості, повноти, ефективності та об'єктивності управлінських рішень підприємств, спрямованих на забезпечення об'єктивного ставлення до контрагента та визначення ризиків при укладанні договорів з ним.

Впорядкуванням принципів та алгоритмів оцінки якості, повноти та об'єктивності моніторингу контрагенту забезпечується можливість незалежної експертної оцінки відповідності господарських рішень суб'єкта господарювання принципам господарської обачності [1].

Впорядкуванням принципів та алгоритмів ухвалення та зовнішньої оцінки управлінських рішень з визначення сумлінності та доброчесності контрагенту виключаються ризики упередженої, або неефективної оцінки господарської обачності підприємства, знижуються корупційні ризики, які в будь-якому разі присутні у випадку неузгодженості критеріїв оцінки управлінської діяльності принципам господарської обачності.

Впорядкуванням принципів та алгоритмів забезпечення господарської обачності підприємства покращується бізнес-клімат Держави, суб'єкти господарювання, отримавши зрозумілі, доречні та ефективні вимоги до забезпечення господарської обачності, виконання яких можливо власними силами без погодження з потенційним контрагентом, зможуть ефективно в межах своїх повноважень та компетенції визначати сумлінних або не доброчесних контрагентів.

Впорядкованість принципів та алгоритмів забезпечення господарської обачності підприємства, їх відповідність рішенням ЄСПЛ забезпечить

повну, однозначну та об'єктивну оцінку управлінської діяльності підприємств під час судового розгляду справ [1].

Висновок про сумлінність Об'єкта контролю – документально оформлений результат збору відомостей, їх обробки та аналізу, опрацюванням яких Суб'єктом контролю визначається відповідність або невідповідність Об'єкта контролю показникам сумлінності.

Господарська обачність – комплекс дій Суб'єкта контролю спрямованих на встановлення показників господарської діяльності – сумлінності та доброчесності та стану потенційного контрагенту, які вказують на бажання суб'єкта господарювання – покупця (інвестора) отримати результат господарських правовідносин, що є предметом договору та мінімізувати ризики невиконання контрагентом своїх зобов'язань.

Критерії сумлінності та доброчесності – вичерпний перелік ознак, на відповідність яким досліджуються параметри Об'єкту контролю, моніторинг яких може бути здійснений Суб'єктом контролю на підставі загальнодоступних джерел інформації.

Необачність – відсутність, або неповнота дій суб'єкта господарювання, спрямованих на встановлення можливостей потенційного контрагенту виконати прийняті на себе зобов'язання, або відсутність реакції підприємства на прояви несумлінності контрагенту.

Об'єкт контролю – суб'єкт господарювання відносно якого здійснюється дослідження (перевірка) показників господарчої діяльності та стану.

Об'єкт дослідження – документація, що отримана та складена суб'єктом господарювання на забезпечення принципів господарської обачності при виборі контрагенту.

Обачність – мінімально достатній, вичерпний перелік дій суб'єкта господарювання, спрямованих на встановлення можливостей потенційного контрагенту виконати прийняті на себе зобов'язання, або дій підприємства на забезпечення власних інтересів у випадку проявів несумлінності контрагенту.

Принципи господарської обачності – своєчасність, об'єктивність, повнота, обґрунтованість, компетентність.

Суб'єкт контролю – суб'єкт господарювання, що здійснює збір та оцінку інформації на предмет сумлінності контрагента та спроможності ним виконати свої зобов'язання за договором;

Суб'єкт дослідження – суб'єкт господарювання, або суб'єкт владних повноважень, який виконує перевірку/дослідження стану забезпеченості принципів господарської обачності при виборі контрагента;

Сфера компетенції Суб'єкта контролю – сукупність заходів спрямованих на визначення сумлінності Об'єкта контролю, проведення

яких може бути здійснено Суб'єктом контролю самостійно, на підставі загальнодоступних інформаційних ресурсів, незалежно від волевиявлення Об'єкта контролю.

Застосування та оцінка забезпеченості суб'єктом господарювання принципів господарської обачності при виборі контрагента визначені Рішеннями ЄСПЛ, прикладом яких є Рішення за заявою № 3991/03 проти Республіки Болгарія, відповідно до якого:

«Право на податковий кредит особи зі статусом платника податку, яка здійснює такі операції, не може залежати від того факту, що у низці поставок, в яку входять ці операції, попередня чи наступна операція є недійсною через шахрайство з ПДВ, про яке платник податку не знав і не міг знати...»

Одночасно «Навпаки, коли на основі об'єктивних факторів було встановлено, що товар поставляється особі зі статусом платника податків, яка знала чи повинна була знати про те, що купуючи товар, вона приймає участь в операції, пов'язаній з обманним уникненням сплати ПДВ, національний суд відмовляє такій особі у податковому кредиті...»

«Суд вважає, що коли національна влада за відсутності будь-яких вказівок на пряму участь фізичної або юридичної особи у зловживаннях, пов'язаних зі сплатою ПДВ, що нараховується при низці операцій з поставок, або будь-яких вказівок на обізнаність про таке порушення, все-таки карає одержувача оподаткованої ПДВ поставки, який повністю виконав свої зобов'язання, за дії чи бездіяльність постачальника, який знаходився поза контролем одержувача і по відношенню до якого не було засобів відстеження і забезпечення його старанності, то влада виходить за розумні межі і порушує справедливий баланс, який повинен підтримуватися між вимогами загальних інтересів і вимогами захисту права власності».

З наведеного випливає, що належна господарська або податкова обачність є умовою отримання податкової вигоди та повинна бути забезпечена платником податку у вигляді, що буде прийнятий до уваги судом за наявності суперечки з податковим органом.

У відповідності до:

Європейської конвенції про захист прав людини і основоположних свобод, ратифікованої Верховною Радою України 17.07.1997;

Закону України «Про виконання рішень та застосування практики Європейського суду з прав людини» від 23 лютого 2006 року № 3477-IV.

Зазначене підтверджується Постановою Пленуму Вищого адміністративного суду України «Про судові рішення в адміністративній справі» від 20 травня 2013 року № 7 та наявною судовою практикою [1].

Сфера застосування «Регламенту контролю» визначається колом суб'єктів, які використовують його на забезпечення та впорядкування

власної діяльності, або контролю/дослідженню стану забезпечення принципів господарської обачності при виборі контрагенту замовником дослідження.

Таким чином, сфера застосування «Регламент контролю» поділяється на:

– внутрішньогосподарську – дослідження показників господарської діяльності потенційного контрагенту на предмет відповідності принципам сумлінності та добросовісності з метою ухвалення господарських рішень Суб'єктом контролю;

– зовнішню – дослідження показників господарської діяльності потенційного контрагенту на предмет відповідності принципам сумлінності та добросовісності, що здійснюється на замовлення суб'єкта господарювання;

– контрольну – перевірка / дослідження стану забезпечення принципів господарської обачності при виборі контрагенту Суб'єктом контролю, що здійснюється зовнішнім суб'єктом господарювання, або суб'єктом владних повноважень. Висновок про стан забезпечення принципів господарської обачності призначається для забезпечення відповідних функцій та потреб контролюючих органів та суду.

Література

1. Постанова Пленуму Вищого адміністративного суду України «Про судові рішення в адміністративній справі» від 20 трав. 2013 р. № 7. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0007760-13#Text>

UDC 340:004.9(043.2)

Myronets O.M., PhD in Law, Assoc.Prof. of the department,
National Aviation University, Kyiv, Ukraine

SOME ASPECTS OF ARTIFICIAL INTELLIGENCE LEGAL REGULATION IN TIMES OF TRANSHUMANISM

Current conditions of modern digitalized reality of transhumanistic nature that involve artificial intelligence, differently-directed technologies, and the appearance of a cyber human as a new player in the field of legal reality predispose the need for juridical scientific thought activation.

Since an intellectual movement called transhumanism (H+) is becoming more and more inseparable from worldwide technological progress, there is an ongoing debate about the possibilities to enhance human nature... Transhumanism is centered on the notion of morphological freedom and